

Kanon Pisma Świętego

1. Spotykając się przy różnych okazjach z przedstawicielami innych wyznań chrześcijańskich albo na przykład ze Świadcami Jehowy, możemy dowiedzieć się, że wszyscy oni uważają Pismo Święte za księgę, przekazującą Boże Objawienie. Kiedy jednak porównujemy nasze i ich egzemplarze Biblii, okazuje się, że występują między nimi różnice. Dotyczą one nie tylko przekładu, lecz także kanonu, czyli listy ksiąg, wchodzących w skład Pisma Świętego.

2. Słowo „**kanon**” bywa używane w różnych znaczeniach. Mówimy o kanonach kultury czy sztuki, istnieją też kanony prawne. **Słowo „kanon” pochodzi z języka greckiego i pierwotnie oznaczało przyrząd pomiarowy lub wzorzec.** Zgodnie z tym znaczeniem, nazwy „kanon” zaczęto używać na określenie jakiejś normy lub standardu. W historii **kanonem nazwano też zbiór świętych pism religii żydowskiej i chrześcijańskiej, uważanych za natchnione przez Boga.** Księgi natchnione powstałe przed narodzeniem Jezusa Chrystusa nazwano **Starym Testamentem**, te zaś, które opisywały Jego życie i działalność, a także wyjaśniały Jego naukę, zyskały miano Nowego Testamentu. Księgi, które nie weszły w skład kanonu, zwane są **apokryfami**. Katechizm Kościoła Katolickiego naucza, że „**tradycja pozwoliła Kościołowi rozpoznać, jakie pisma powinny być zaliczone do ksiąg świętych. Pełna ich lista została nazwana «kanonem» Pisma Świętego. Składa się on z 46 ksiąg Starego Testamentu (...) i 27 ksiąg Nowego Testamentu**” (KKK 120).

3. Skąd zatem wzięły się różnice w określaniu, które z ksiąg Pisma Świętego wchodzi w jego skład? Aby to wyjaśnić, trzeba sięgnąć do historii. Trudność z określeniem kanonu Starego Testamentu polegała na tym, że Żydzi żyjący w starożytności poza Palestyną, opierając się na greckim przekładzie Biblii z III wieku przed Chrystusem, zwanym **Septuagintą**, uznawali za natchnione o kilka ksiąg więcej, niż Żydzi z Palestyny. Były to głównie księgi napisane po grecku, bądź znane później tylko z wersji greckiej. **Księgi te noszą miano „deuterokanonicznych”, czyli jakby „powtórnie zaliczonych” do kanonu Pisma Świętego. Księgi uważane za natchnione przez Żydów żyjących w Palestynie, noszą natomiast nazwę „protokanonicznych”.** Chrześcijanie pierwszych wieków, tworząc biblijny kanon Starego Testamentu, oparli się - podobnie jak Żydzi spoza Palestyny - na **Septuagincie**, czyli przekładzie greckim. Tym samym **uznali wszystkie wchodzące w jej skład księgi – w liczbie 46 – za natchnione.** Problem różnic pojawił się w XVI wieku, wraz z powstaniem wyznań protestanckich. Tłumacząc Pismo Święte na języki narodowe, protestanci przyjęli za podstawę tłumaczenia Starego Testamentu **Biblię hebrajską**, czyli tę, którą posługiwali się Żydzi żyjący w Palestynie. W swoim przekładzie pominęli więc księgi deuterokanoniczne, co z kolei stało się przyczyną różnic w kanonie Biblii katolickiej i protestanckiej. Znacznie mniejszy problem stanowiły księgi Nowego Testamentu. **Wszystkie wyznania chrześcijańskie uważają za natchnione 27 ksiąg nowotestamentalnych.**

4. W dziejach chrześcijaństwa pojawiały się także wątpliwości co do relacji między Starym i Nowym Testamentem. Niektórzy wyznawali błędny pogląd, że Nowy Testament doprowadził do przedawnienia Starego Testamentu, inni zaś, tak jak Świadcowie Jehowy, nie podzielili Biblii na Stary i Nowy Testament, lecz nadali jej nazwę „Pisma hebrajskie i greckie”. Pierwszy z powyższych poglądów należy odrzucić z uwagi na to, że **przymierze Boga z Narodem Wybranym (tzw. Stare Przymierze) nigdy nie zostało odwołane** (por. KKK 121). Obie zatem części Pisma Świętego: Stary i Nowy Testament, są natchnione i zachowują trwałą wartość. Stary Testament przygotowuje Nowy, a Nowy wypełnia Stary, obydwa zaś wyjaśniają się wzajemnie i są prawdziwym słowem Bożym (por. KKK 140).

Błąd Świadców Jehowy polega natomiast na tym, że nie uznają oni w Jezusie Boga, przez co uważają, że Jego zbawcza Ofiara nie wnosi niczego nowego do Starego Przymierza. Tymczasem krzyżowa Ofiara i zmartwychwstanie Jezusa, będącego prawdziwym Bogiem i prawdziwym Człowiekiem, jest potwierdzeniem zawarcia całkowicie Nowego Przymierza, którego owocem jest życie wieczne.

Czy potrafię zatem wyjaśnić Świadców Jehowy, dlaczego księgi kanoniczne dzielą się na Stary i Nowy Testament? Czy umiem też określić, ile ksiąg liczy kanon Pisma Świętego? Czy z jednakową czcią i szacunkiem traktuję księgi Starego i Nowego Testamentu?

4. Zapamiętajmy: **Kanon Pisma Świętego powstał z potrzeby ustalenia, które z otaczanych czcią**

religijnych pism żydowskich i chrześcijańskich są rzeczywiście Bożego pochodzenia. Obejmuje on 73 natchnione księgi: 46 wchodzących w skład Starego Testamentu i 27 zawartych w Nowym Testamencie. Czytając pisma kanoniczne, mamy pewność, że poznajemy autentyczne Słowo Boga.

Ks. Adam Łach